

Lucia Urbančoková:

Prehľad aktivít Karpatskonemeckého spolku na Slovensku v roku 2010

18. marec 2010, Bratislava Kyjev

Aká bola Bratislava

Na tomto podujatí, ktoré usporadúvame každoročne ako prvé kultúrne podujatie v regióne Bratislava, sa zúčastnilo 150 členov Karpatskonemeckého spolku z regiónu Bratislava, zahraniční hostia z Rakúska, deti zo základných škôl s rodičmi.

Ako čestných hostí sme privítali veľvyslanca SRN pána Dr. A. Hartmanna, zástupcu rakúskeho veľvyslanectva, predsedu Karpatského Landsmannschaftu vo Viedni. Podujatia sa zúčastnili učiteľky základných škôl s rozšíreným vyučovacím jazykom nemeckým a deti z týchto škôl vystupovali v rámci kultúrneho programu.

Kultúrny program pripravili členky speváckeho súboru z Bratislavy. Zazneli ľudové piesne, boli zrealizované dve prednášky na tému:

1. Maliar a grafik Bratislavy Karl Frech – jeho život a dielo
2. Bratislavský sochár Johan Fadrusz – jeho život a dielo

február – december 2010, Košice, Prešov, Kľačno

Kultúra a tradície karpatských Nemcov východného Slovenska v regióne Bodvy

Projekt „Kultúra a tradície karpatských Nemcov východného Slovenska v regióne Bodvy“ pozostáva zo štyroch samostatných častí, teda zo štyroch podprojektov. Prvá aktivita sa uskutočnila v auguste, 21.–22. augusta, spočívala v návšteve Hauerlandu. V rámci danej návštevy sa navštívili pamätné miesta karpatských Nemcov práve v tejto sídelnej oblasti. Pri tejto príležitosti sa zároveň spevokol „Nachtigall“ zúčastnil vystúpenia na Festivale kultúry karpatských Nemcov v Kľačne, kde svojím vystúpením obohatili kultúrny program. Druhá aktivita sa uskutočnila v Košiciach, a to dňa 26. septembra. V rámci daného podujatia sa pripomenuli a tým aj oživilí staré ľudové zvyky a tradície, obyčaje, ktoré sú spojené s vďakvyzdaním za úrodu. Podujatie bolo dotvorené kultúrnym programom a vystúpením spevokolu „Nachtigall“. Tretím podujatím bol „Jahresabschlusskonzert“, ktorý sa uskutočnil 21. novembra v Dome umenia v Košiciach. Na koncert prijali pozvanie aj členovia spolku z miestnych skupín Nižný Medzev a Vyšný Medzev, predstavitelia mesta Košíc a gymnazisti z gymnázia na Poštovej ulici. Bohatý kultúrny program spevokolov z Nižného a Vyšného Medzeva ako aj gymnazistov prispeli k krásnej atmosfére daného posedenia. V novembri sa uskutočnila aj posledná aktivita v rámci daného projektu. Bola ňou návšteva hrobov padlých nemeckých vojakov v Prešove a okolí. Aj napriek nepriazni počasia bola aj táto aktivita vysoko ohodnotená zo strany zúčastnených.

21. apríl, 10. a 12. máj 2010, Chmeľnica, Kežmarok, Poprad, Spišská Nová Ves

F. Lam – prednes poézie a prózy v nemeckom jazyku pre ZŠ a dospelých

Miesto realizácie:

Už viac ako 13 rokov sa traduje prednes prózy a poézie v nemeckom jazyku v regióne Horný Spiš. O túto súťaž je stále veľkým záujem, o čom svedčí aj to, že sa súťaže aj tento rok zúčastnilo 110 detí základných škôl a 8-ročných gymnázií a to z 36 škôl regiónu Horný Spiš. Konal sa aj nultý ročník súťaže pre dospelých. Zúčastnilo sa jej 7 členov miestnych skupín Chmeľnica, Spišská Nová Ves, Poprad. Zámerom tejto súťaže pre dospelých je kultúrny prejav literárneho slova v nemeckom jazyku, alebo aj v nárečí regiónu – bolo to nárečie – „potoksč“ – okolie Kežmarku, Spišskej Belej a „bulejnerisch“ – Dobšiná.

8. máj 2010, Horná Štubňa

Kultúrne zvyky sviatkov jari v nemeckej menšine

Uvedená aktivita regiónu Hauerland sa uskutočnila v miestnom kultúrnom zariadení.

Kultúrny program si pripravili aj žiaci miestnej základnej školy (hovorené slovo, tanec

<p>aj spev). Navodilo to veselú atmosféru, ktorú sme postupne rozvíjali našim hovoreným slovom k téme: Zvyky našej nemeckej menšiny v období jari. Hlavne starší zástupcovia našej nemeckej menšiny pútavo hovorili o týchto zvykoch, ktoré sa spájali s príchodom jari. Či už to boli samotné veľkonočné zvyky, ale aj stavanie májov a v neposlednom rade tradičné tanečné zábavy.</p>
<p>15. máj 2010, Kežmarok Stretnutie generácií pri piesňach našich predkov   Jednalo sa o stretnutie viacerých generácií karpatských Nemcov žijúcich v regióne Horného Spiša.</p>
<p>21. – 23. máj 2010, Švedlár Regionálne stretnutie vo Švedlári – po stopách nemeckej kultúry   Uskutočnil sa už 10. ročník stretnutia zahraničných a slovenských rodákov vo Švedlári. S programom, ktorý pripravil zbor pre občianske záležitosti vo Švedlári a programom nášho spevokolu boli naši rodáci zo zahraničia slávnostne zapísaní do pamätnej knihy obce Švedlár. Po návšteve u starostu obce účastníci navštívili obecný cintorín, uctili si pamiatku obetiam vojny, položili veniec k pamätnej tabuli obetiam 2. svetovej vojny. Potom sa všetci prítomní presunuli do Domu stretávania, kde Prof. Ferdinand Klein prezentoval najnovší DVD film zo života handlovských obyvateľov kedysi a dnes.</p>
<p>19. jún 2010, Vrch Kloptaň Po stopách nemeckej kultúry – stretnutie dvoch regiónov na hraničnom vrchu Kloptaň   Na základe historických údajov o obci Mníšek nad Hnilcom bolo organizované stretnutie dvoch regiónov na hraničnom vrchu Kloptaň. Prvý krát sa uskutočnilo pod názvom „Jugendtreffen auf der Kloptanne“ v roku 1936.</p>
<p>20. jún 2010, Evanjelický a. v. kostol a cintorín v Dobšinej a v Přerove 65. výročie Přerovskej tragédie – Dobšiná   Táto spomienková slávnosť sa uskutočnila na dvoch miestach, a to v Dobšinej a Přerove. Pamätnými bohoslužbami sa pripomenulo zavraždenie karpatských Nemcov pri Přerove. S danou udalosťou sa tak oboznámil široký okruh ľudí z okolitých obcí, miest. Pietny akt Přerovská tragédia sa uskutočnil v meste Dobšiná a v Přerove. Na úvod odznel príhovor predsedu miestnej organizácie Dobšiná, príhovory zástupcov mesta Přerov, hostí a nasledovalo kladenie venca pri pamätníku týchto obetí, ktorý je umiestnený na miestnom cintoríne v Dobšinej. Tu sa zároveň uskutočnila návšteva múzea, spojená bola s návštevou švédskych šancov. V evanjelickom a.v. chráme Božom sa uskutočnila spomienková bohoslužba v nemeckom jazyku.</p>
<p>26. jún 2010, Smolnícka Huta Festival folklórnych piesní Karpatských Nemcov Dolného Spiša   Prítomní boli baníci v tradičných baníckych uniformách, ktoré vypovedajú o histórii baníctva v danej oblasti. O baníctve a baníckych symboloch hovorila aj starostka obce Smolník PhDr. Margita Brutovská. Ďalším remeslom, na ktoré sme sa zamerali, bola práca s drevom, ktorú v rámci súťaže predviedli šiesti pilčici v rôznych disciplínach, ako rozborka a zorka píly, odvetvovanie, rezanie na presnosť, skladanie a nakladanie dreva na čas. Po občerstvení sa pokračovalo v hlavnom programe, samotným festivalom.</p>
<p>26.-27.jún 2010, Chmelnica 18. ročník „Dní nemeckej kultúry spišských Nemcov“   V roku 2010 sa uskutočnil už 18. ročník Dní nemeckej kultúry spišských Nemcov, konal sa pod mottom: „Nemecká kultúra – dedičstvo našich otcov“. Podujatia sa zúčastnilo 430 účinkujúcich. V rámci programu sa odprezentovali nielen tanečné súbory a hudobné telesá zo Spiša, ale aj z Košíc a Bratislavy. Zneli nielen nemecké piesne, ale zaznievali aj piesne v goralčine, ukrajinčine, maďarčine a ruštine.</p>

27. jún, 16. október, 23. október 2010, Chmeľnica, Levoča, Rapovce

Po stopách nemeckej kultúry na Spiši a Gemeri

Daný projekt pozostával z troch samostatných častí. Prvú časť predstavovalo vystúpenie tanečného súboru Schadirratam a speváckeho zboru Goldseifen v Chmeľnici na regionálnych slávnostiach Karpatskonemeckého spolku. Druhá časť spočívala v návšteve kultúrnych pamiatok v Levoči a tretia časť zahŕňala návštevu hrobu nemeckého básnika Petra Gallusa v Rapovciach, v okrese Lučenec.

2.-3.júl 2010, Kežmarok

Sviatok kultúry a vzájomnosti

V Kežmarku sa v roku 2010 uskutočnil jubilejný 15. ročník tohto medzinárodného festivalu. Projekt je pokračovaním tradície festivalovej prehliadky, ktorej cieľom je prezentácia kultúry, zvykov a tradícií nemeckej menšiny na Slovensku. Festival je v Európe ojedinelou príležitosťou vzájomnej kultúrnej konfrontácie nemeckých menšín, je jediným festivalom svojho druhu v Európe. Prvý deň podujatia sa začal prijatím u primátora mesta Kežmarok, Ing. Šajtlavu na Mestskej radnici, ďalej nasledovali hneď dve sprievodné podujatia súčasne. Prvým bola výstava „Heimspiel“ od Esther Balázs (obraz) a Anne Balázs (slovo) v Múzeu MUDr. Vojtecha Alexandra a druhým prednes poézie a prózy v nemeckom jazyku deťmi zo základných škôl s rozšírenou výučbou nemeckého jazyka v Evanjelickom lýceu. Prednes vystriedala konferencia s témou: Ján Balázs a jeho rodina v tieni „školského výletu“ po 66 rokoch. Piatkový program bol zavŕšený koncertom dua Moravan a dua Červeňáková, König. Druhý deň festivalu začal tradične ekumenickou bohoslužbou, nasledoval sprievod mestom na nádvorie hradu. Samotnému festivalu predchádzalo udeľovanie medailí tým, ktorí nemalou mierou prispeli a aj prispievajú k chodu spolku, vzhľadom nato, že tohto roku oslávil spolok 20. výročie od jeho založenia. Na rad prišiel samotný kultúrny program, kde sa vystriedalo hovorené slovo, spev a tanec.

10. júl 2010, Medzev

Festival nemeckej menšiny v 5. regióne – Bodwataltreffen

Cieľom tohto projektu bolo pestovanie a udržanie nemeckej kultúry, piesní a tancov, zvykov našich predkov, jej prezentácia širokému okruhu ľudí z Medzeva a okolitých obcí. Festival zahŕňal festivalovú prehliadku súborov a zborov nemeckej menšiny z nášho regiónu, pozvaných súborov z iného regiónu a zahraničia, ako aj spoločnú bohoslužbu v nemeckom jazyku. Po slávnostnom otvorení a zahájení podujatia nasledovalo privítanie hostí a účastníkov podujatia. Samotný program bol veľmi bohatý a pestrý, v 1. bloku sa predstavili deti z materskej škôlky z Medzeva, hostia z Maďarska – Radka, z Chmeľnice – Marmor a na záver Cirkevný spevácky chór – Cecilký. 2. blok sa začal vystúpením hudobného telesa z Košíc – Nachtigal, nasledovali vystúpenia súborov Spitzenberg – Mníšek nad Hnilcom, Základnej umeleckej školy – akordeonový súbor, Hummelchor – Vyšný Medzev, duo König a Červeňáková. Posledný záverečný 3. blok vyplnili svojim vystúpením tieto súbory: Jugend z Chmeľnice, Schadirratam – tanečná skupina z Medzeva, Goldseifen – spevácky zbor z Medzeva a na záver opäť duo König a Červeňáková.

23. - 25. júl 2010, Vyšný Medzev

Revitalizácia kultúry nemeckej menšiny vo Vyšnom Medzeve

Prvé historické stretnutie rodákov z Vyšného Medzeva. Oslavy začali v piatok podvečer slávnostným koncertom v 300-ročnom barokovom kostole svätej Márie Magdalény. Na koncerte sa predstavil zbor pod vedením Dariny Ivanovej. Počas neho sa predstavili i deti zo Základnej školy Medzev svojimi modlitbičkami a prosbami ako aj piesňami doprevádzaných na gitare Jensom Fabianom z Cloppenburgu a Anetkou Fabianovou. Sobota sa niesla v duchu ľudovej zábavy. Okrem športových aktivít bol pripravený i kultúrny program. Od rána sa robili prípravy, začalo sa futbalovým turnajom. Na obecnom úrade sa už tradične organizovali výstavy miestnych umelcov. Počas vystúpení si prítomní spoločne zaspievali staré známe piesne ako aj piesne. Po tomto programe vystúpila dychová hudba zo Štôsu.

Nedeľa bola vyvrcholením týchto osláv. Pred obedom sa konala odpustová slávnosť v kostole svätej Márie Magdalény, ktorú viedol jeho eminencia Dr. Štrbák, opát Jasovského kláštora.

09. – 13. august 2010, Medzev

Detský tábor v Medzeve

Stručné vyhodnotenie projektu:

Cieľom tohto projektu bolo, aby deti príslušníkov nemeckej menšiny dôkladnejšie spoznali a oboznámili sa s nemeckými piesňami, tancami a divadelnými hrami svojich predkov, v nemeckom jazyku, a to nielen teoreticky, ale aj prakticky. Deti si dané piesne, tance a scény osvojovali ich nacvičovaním, následne naučené prezentovali na záverečnom vystúpení, ktoré bolo venované všetkým členom Karpatskonemeckého spolku z tejto oblasti – údolia Bodvy, pedagógom a rodičom. Tento tábor viedli nemeckí študenti, ktorí takto priamo počas piatich dní sprostredkovali kultúru svojej domoviny, a to potomkom žijúcim v inej krajine, čím sa zabezpečila priama kontinuita medzi minulosťou a prítomnosťou.

15. august 2010, Dobšiná

Bullenérske stretnutie v Dobšinej

Stretnutie Bullenérov bolo sa uskutočnilo už 13. augusta. Konalo sa v priestoroch dobšinskej reštaurácie „Tri ruže“ a v priestoroch jej záhrady. Na zorganizovaní daného stretnutia sa podieľala miestna skupina, ktorá pripravila aj samotný kultúrny program. Program samozrejme dotvorili svojimi príspevkami aj pozvaní hostia.

V priebehu podujatia si účastníci mali možnosť pochutnať na kotlíkovom guláši, ktorý pripravili muži z miestnej skupiny z Dobšinej. Dámy sa taktiež nedali zahanbiť a pripravili pre účastníkov typický koláč pre danú oblasť, jedná sa o zemiakový koláč, tzv. grulikuchen. Pripravovali ho stále starí Dobšínčania pri pečení chleba. Na posilnenie sa podával aj tradičný bylinkový likér, tzv. močena, ktorý sa pripravuje z bylín rastúcich práve v okolí Dobšinej.

21. august 2010, Kľačno

HAUERLANDFEST, festival speváckych a tanečných skupín – 19. ročník

V obci Kľačno (Gaidel) sa konal už 19. ročník festivalu speváckych a tanečných skupín – Hauerlandfest. Na úvod festivalu vystúpil starosta Kľačna Ing. Jozef Vrábel, krátkymi pozdravmi vystúpili aj predseda Karpatskonemeckého spolku na Slovensku Ing. Anton Oswald, zástupca organizácie Karpatendeutsche Landsmannschaft Ignatz Wolkober a predsedníčka regiónu. Potom nasledovalo samotné vystúpenie účinkujúcich. Boli to domáca skupina „Neutrataler“, „Probner Echo“ z Nitrianskeho Pravna, „Sklenianky“ zo Skleného, spevácka skupina z Kunešova, Turčeka, Hornej Štubne, Tužiny, ďalej „Zlatava“ z Malinovej a „Grünwald“ z Handlovej. Hostujúcimi skupinami z iných regiónov Slovenska, ktoré sa tiež odprezentovali hodnotnými vystúpeniami, boli spevácka skupina „Nachtigall“ z Košíc a tanečno-spevácka skupina „Marmon“ z Chmeľnice.

27.–28. august 2010, Mníšek nad Hnilcom

Stretnutie Mantákov Dolného Spiša – uchovanie kultúrneho dedičstva

Projekt sa uskutočnil za účasti hostí z Nemecka a členov všetkých miestnych skupín regiónu. Dané podujatie začalo kladením vencov pri Pamätníku padlých počas II. svetovej vojny. Nasledoval tradičný výstup ku krížu na vrch „Spitzenberg“. Projekt bol ukončený spoločenským posedením dopresádzaným kultúrnym programom. Kultúrny program odznel v mantáckom nárečí. K danému programu prispeli všetky zo zúčastnených miestnych skupín z regiónu Dolného Spiša.

28. august 2010, Smolník

Dni nemeckej kultúry – Banický deň

Týmto projektom sme si pripomenuli význam banických symbolov, ktoré je možné nájsť na budovách a predmetoch používaných v minulosti. Najviac banických symbolov sa nachádza na

zvonoch a v kostoloch. Všetky nápisy sprevádzajúce tieto symboly sú v nemeckom jazyku. Týmto projektom sme chceli aj mladšej generácii priblížiť dávnu a slávnu banícku minulosť v Smolníku.

august 2010, Hauerland – stredné Slovensko

My a naši krajanovia dnes a v minulosti

V rámci plánovaných projektov pre región Horný Spiš sa zúčastnili členovia regiónu Horný Spiš na kultúrnom festivale v Kľačane, jedná sa o festival Hauerlandfest. Do kultúrneho programu prispel teda aj súbor z Chmeľnice „Marmon“. V rámci tejto akcie sa uskutočnila aj návšteva mesta Prievidza a Handlová, kde pôsobia veľmi aktívne miestne skupiny Karpatskonemeckého spolku.

11. – 12. september 2010, Gelnica

Unterzipsertreffen – oživenie remeselníckeho a kultúrneho klenotu Dolného Spiša

Prvý deň podujatia sa začal hodnotným kultúrnym programom, ktorého autormi boli členovia miestnej skupiny v Gelnici vo vystúpeniach pokračovali hostia zo Smolníckej Huty, Smolníka, Mníška nad Hnilcom a Švedlára. Program bol zameraný na historický vývin jazyka a nemeckého nárečia s využitím literárnych a hudobných dokumentov.

Druhý deň mal turisticko-športový charakter. Konal sa výstup k Tatarkovmu krížu, kde sa pokračovalo ďalej opäť kultúrnym programom speváckych skupín. Účastníkom bol poskytnutý historický prehľad charakteristiky územia. Nasledovalo skrášľovanie okolia kríža, ktoré bolo sprevádzané výsadbou kvetov a úpravou okolia.

10. október 2010, Smolník, Poprad

Literárno-divadelný deň nemeckej kultúry

Daneho podujatia sa zúčastnili členovia Karpatskonemeckého spolku z regiónu, ale aj široká verejnosť a mládež. Súčasťou kultúrneho programu boli aj krátke scény zo života nemeckej menšiny. Premietnutý bol aj krátky film, ktorý poukázal na ťažkú prácu pri ťažbe dreva a jeho následnej preprave v minulosti v lokalite Dolného Spiša.

17.–22.október 2010, Veľká Lomnica

Kinderwerkstatt

Vo Veľkej Lomnici sa uskutočnil projekt „Kinderwerkstatt“ – detská tvorivá dielňa pod vedením umelca Helmuta Bistiku z Medzeva. Projekt bol zameraný na individuálnu prácu detí, ich predstavy spojené s realizáciou myšlienok v rámci detského mesta, názory, kreatívna tvorba, výtvarná práca atď., ako aj na zdokonaľovanie sa v nemeckom jazyku. Témou v roku 2010 bolo „Bábkové divadlo“. Deti vyrábali bábky, kde naplno využili svoju kreativitu a fantáziu. Na záver si deti zahráli so zhotovenými bábkami divadielko.

25. október 2010, Bratislava

Medzinárodné stretnutie Prešporákov

Každoročne usporadúvané Medzinárodné stretnutie Prešporákov malo už svoju dlhoročnú tradíciu v medzinárodnom povedomí. Aj v roku 2010 sa na tomto podujatí zúčastnilo okrem Bratislavčanov a obyvateľov celého regiónu okolo 200 osôb, a to z Nemecka, Rakúska, Maďarska. Podujatie bolo spojené s ekumenickou bohoslužbou.

27.–28. november 2010, Bratislava a okolie

Workshop speváckych krúžkov regiónu Bratislava

V Bratislavskom regióne sa uskutočnil workshop pre spevácke krúžky Karpatskonemeckého spolku na Slovensku v regióne Bratislava. V popredí stála práca s deťmi základných škôl s rozšíreným vyučovacím jazykom nemeckým (ZŠ Hlboká a ZŠ Za kasárňou). Na týchto workshopoch sa spolu s deťmi nacvičovali najmä vianočné piesne a aj vianočné zvyky a venovali sa aj ručným prácam.

November 2010, Medzev, Nitrianske Pravno

Deutsches Handwerk und Kunst

V novembri 2010 sa uskutočnil projekt „Deutsches Handwerk und Kunst“, kde naše členky

prezentovali staré ľudové tradície – čipkárstvo a výrobu gobelínov.

4. december 2010, Malinová

Kultúrne zvyky sviatkov zimného slnovratu v kultúre nemeckej menšiny

Na úvod si žiaci miestnej základnej školy pripravili recitačný a hudobný program, potom nasledovala ďalšia spevácka časť, vedená miestnym speváckym súborom. Nechýbali ani typické vianočné piesne, ako „O Tannenbaum“, „Stille Nacht, heilige Nacht“ a tiež krátke scénky, ktoré prezentovali zvyky našej menšiny počnúc Mikulášom, pokračujúc dňom Lucie a zostávajúcimi dňami až po vianočné sviatky.

december 2010, Svit

Vianočný koncert – zvyky regiónu Horný Spiš

Členovia Karpatskonemeckého spolku na Slovensku si každý rok pripomínajú historickú udalosť roku – Vianoce – narodenie Pána Ježiša, slovom a hudbou. Tak sme si túto udalosť pripomenuli aj tento rok spišsko-nemeckými Vianocami. V kultúrnom programe sa predstavili: spevokol Evanjelického cirkevného zboru zo Svitú, ktorý zaspieval pieseň v nemeckom jazyku, deti z Chmeľnice – detská spevácka skupina Lusk, spevácka skupina žien z Popradu, členovia z Kežmarku, folklórna skupina Marmon z Chmeľnice a spevokol rím. kat. cirkevného zboru vo Svite – Laudamus.

V rámci celého roka, Bratislava

Súťaž v prednese poézie a prózy v jazyku nemeckom

Súťaže žiakov základných a stredných škôl usporadúva Karpatskonemecký spolok na Slovensku v regióne Bratislava už po desaťročia pod názvom „Súťaž v prednese poézie a prózy v jazyku nemeckom“. Súťaží sa zúčastňujú deti základných a stredných škôl. Jedná sa o deti 1. až 5. ročníka základných škôl a o študentov gymnázií, v tomto prípade o študentov z vyšších ročníkov. Táto veľmi obľúbená súťaž je pre mládež veľkou motiváciou.

Cieľom tohto projektu bola predovšetkým motivácia detí škôl s vyučovacím jazykom nemeckým k spoznávaniu nemeckej literatúry, jej autorov ako aj autorov slovenských píšucich v nemeckom jazyku.

V rámci celého roka, Bratislava

Činnosť speváckych krúžkov v regióne Bratislava

Spevácke krúžky Karpatskonemeckého spolku na Slovensku v regióne Bratislava sú činné po celý rok. Nacvičujú staré ľudové piesne. Dané spevácke krúžky vystupovali na rôznych podujatiach v regióne, ako aj v ostatných regiónoch Karpatskonemeckého spolku na Slovensku a samozrejme aj v zahraničí. Vystúpení sa zúčastňovali spevácke skupiny, ktorých členmi sú deti zo ZŠ v Bratislave a členovia Karpatskonemeckého spolku.

V rámci celého roka, Bratislava a okolie

My a naši krajanovia

V rámci tohto projektu sa stretli krajanovia žijúci na území Slovenskej republiky alebo v zahraničí. Stretnutia boli sprevádzané vystúpeniami speváckych skupín, ktorých členmi sú deti a dôchodcovia. Jednotlivé kultúrne aktivity prispeli k spolupráci medzi mladou a starou generáciou predstaviteľov nemeckej menšiny.

február – december 2010, Košice

Deti- budúcnosť karpatských Nemcov na Slovensku

Revitalizácia nemeckého jazyka u detí členov Karpatskonemeckého spolku na Slovensku bola umožnená práve vďaka tomuto projektu. Výučba prebiehala hravým spôsobom, vo forme riekaniek, básničiek, pesničiek, maľovaniek. Príbehy zo života a histórie karpatských Nemcov boli rozprávané so snahou motivovať deti k osvojovaniu si materinského jazyka a kultúry svojich rodičov a starých rodičov.